Financiële gevolgen van geldelijke boomwaarden op compensatieplichtbedragen voor de gemeente Harderwijk

Achtergrond
Op 12 november 2020 nam de gemeenteraad unaniem de Motie Bomenfonds aan. Bij punt 2b van de Motie Bomenfonds verzoekt de raad het college *"De APV en/of andere beleidsdocumenten zodanig aan te passen dat bij iedere kap het saldo van de geldelijke waarde van de te kappen boom minus de waarde van de herplant in rekening gebracht wordt en deze bedragen geoormerkt worden ten bate van het Bomenfonds."*

Ervan uitgaande dat deze compensatie verplicht is voor elke vergunningsplichtige boom die gekapt wordt, zal de gemeente bij elke boom die zij kapt moeten compenseren. Om de consequenties van dit voorstel in beeld te brengen zijn een aantal voorbeelden uitgewerkt. Dit document geeft inzicht in de financiële consequenties voor de gemeente, indien uitvoering wordt gegeven aan het bovengenoemde verzoek uit de Motie Bomenfonds.

Geldelijke waarde per boom
Er zijn verschillende methoden om de geldelijke waarde van een boom te bepalen. In dit document wordt uitgegaan van een waarde op basis van leeftijd van de desbetreffende boom. Onderstaande tabel (Tabel 1) geeft een overzicht van boomwaarde op basis van leeftijd volgens de rekenmethode van de Nederlandse Vereniging voor Taxateurs van Bomen (NVTB).

Tabel 1

Leeftijd bomen	Boomwaarde reguliere laan- en parkboom (omlooptijd maximaal 100 jaar)	Boomwaarde monumentale boom (omlooptijd meer dan 150 jaar)
5 jaar	€1.750 (bij aanplant)	€2.500
10 jaar	€2.250	-
20 jaar	€3.500	-
30 jaar	€5.500	€7.750
40 jaar	€8.250 (Max waarde bereikt)	€11.500
50 jaar	€8.000 (boomwaarde loopt enigszins af)	€17.250
80 jaar	-	€57.500
100 jaar	-	€126.500 (Max waarde bereikt)

Het grootste percentage dat de gemeente kapt, betreft bomen met een leeftijd van 50 jaar. Het herplanten van een boom kost de gemeente gemiddeld ongeveer €500,-. Wanneer wordt uitgegaan van een compensatiebedrag op basis van de geldelijke waarde van de te kappen boom minus de waarde van de herplant, geldt voor een enkele boom van 50+ jaar een compensatie van: €8.000,- – €500,- = **€7.500,-**. De volgende berekeningen gaan uit van 100% herplant van de gekapte bomen. Dit is in de praktijk niet altijd haalbaar. Kosten kunnen in de praktijk hoger uitkomen dan de voorbeelden die hieronder zijn beschreven.

Jaarlijkse kosten

Volgens de jaarlijkse kapplannen van de gemeente worden er jaarlijks tussen de 50 en 150 bomen gekapt. Van deze bomen is ongeveer 70% 50+ jaar oud. Ongeveer 30% is gemiddeld 30 jaar oud. De jaarlijkse kosten voor compensatie zien er als volgt uit:

Tabel 2

Tabel kosten geldelijke waarde compensatie kap 50 bomen

	50+ jaar	**Gemiddeld 30 jaar**	**Totaal**
Aantal bomen	50 x 0.70 = 35	50 x 0.30 = 15	50
Geldelijke waarden	35 x €8.000,- = €280.000,-	15 x €5.500,- = €82.500,-	€362.500,-
Herplant Kosten	35 x €500,- = €17.500,-	15 x €500,- = €7.500,-	€25.000,-
compensatiekosten voor kap 50 bomen		**Totale**	€362.500,- €25.000,- + **€360.000,-**

Tabel 3

Tabel kosten geldelijke waardecompensatie kap 150 bomen

	50+ jaar	**Gemiddeld 30 jaar**	**Totaal:**
Aantal bomen	150 x 0.70 = 105	150 x 0.30 = 45	
Geldelijke waarden	105 x €8.000,- = €840.000,-	45 x €5.500,- = €247.500,-	€1.087.500,-
Herplant Kosten	105 x €500,- = €52.500,-	45 x €500,- = €22.500,-	€75.000,-
compensatiekosten voor kap 150 bomen			€1.087.500,- €75.000,- + **€1.012.500,-**

Grootschalige projecten
Bij grootschalige projecten in de openbare ruimte moet vaak ruimte gemaakt worden om deze projecten te kunnen realiseren. Hiervoor worden veel bomen gekapt. Als voorbeeldberekening voor projecten wordt in onderstaande tabel (Tabel 4) Kranenburg Noord gebruikt, omdat dit gebied dat interessant is voor ontwikkelingen. Op Kranenburg Noord staan ongeveer 200 bomen ouder dan 50 jaar. Door gebruik te maken van de eerdergenoemde bedragen volgt de volgende berekening:

Tabel 4

	50+ jaar
Aantal bomen	350
Geldelijke waarden	350 x €8.000,- = €2.800.000,-
Herplant Kosten	350 x €500,- = €175.000,-
compensatiekosten voor kap 200 bomen	€2.800.000,- €175.000,- – **€2.625.000,-**

Dit betekent een extra investering in een project van €2.625.000,-. Dit komt bovenop de bedragen die huidig worden ingecalculeerd voor herplant.

Monumentale bomen
Zoals te zien in Tabel 1 kunnen de waarden van monumentale bomen hoog oplopen. Monumentale bomen worden in principe niet gekapt, tenzij ze zorgen voor overlast of gevaarlijke situaties. Het voorbeeld nemende van de lindeboom in de Smeepoortstraat (gekapt in verband met een onveilige situatie; rotte kern en kans op brekende takken), zou het kappen van deze enkele boom de gemeente €126.500,- – €500,- = **€126.000,-** hebben gekost.